

ไอ้ไข่

สามีของหญิงทั้งหลาย

นิทานทำมือจากเรื่องเล่าของชนเผ่าลาหู่
เล่าโดย นายอาหมีอ ตาก่อ
เรื่อง ภาพ และรูปเล่ม
อาสาสมัครรักการอ่าน ชุมชนห้วยปง

นานมาแล้ว เกิดสงครามใหญ่ขึ้น
พวกผู้ชายต้องไปรบ รวมทั้งทุกคนที่หมู่บ้านชายป่า

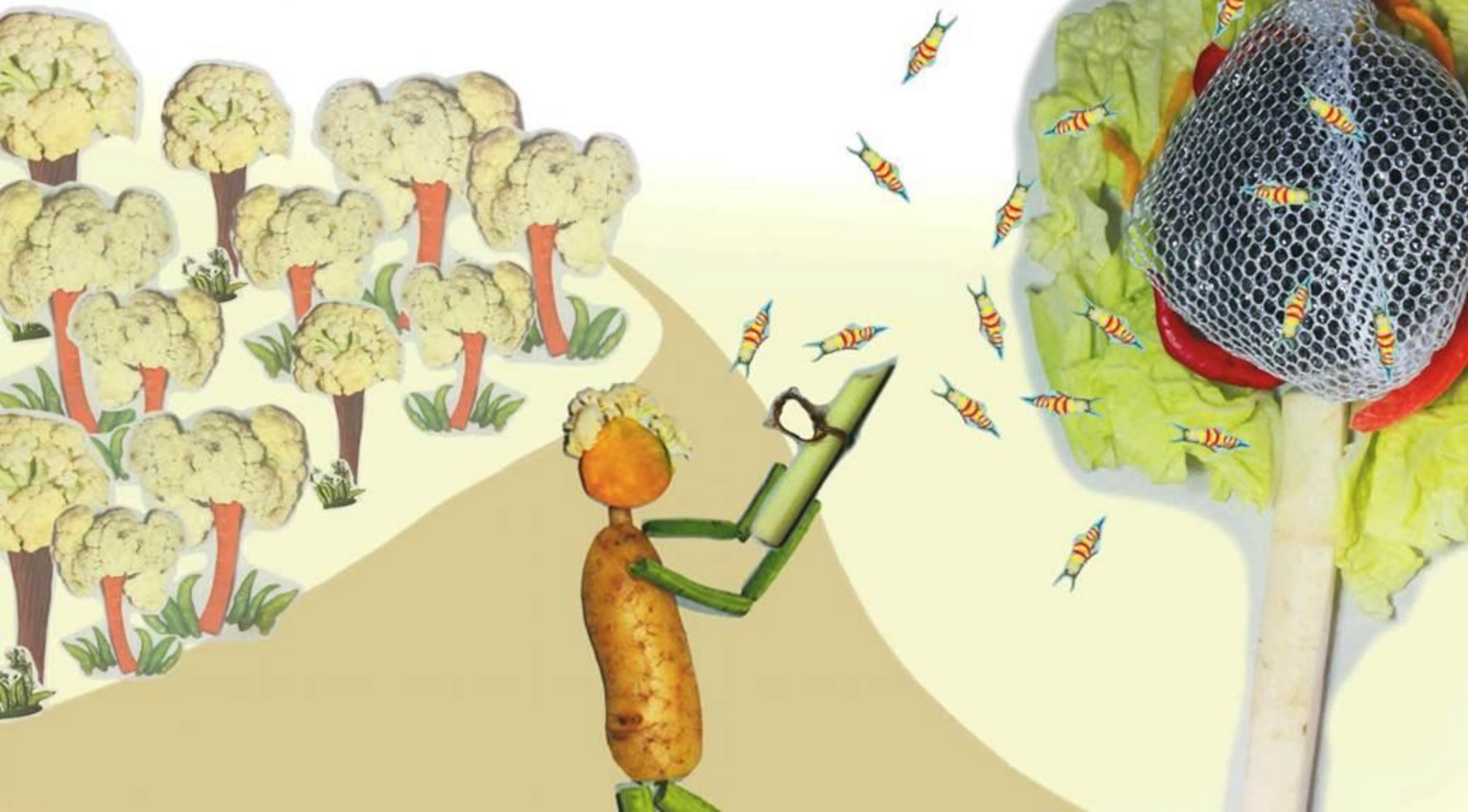
ชายฉกรรจ์ในหมู่บ้านเตรียมเสบียง
ข้าวปลาอาหาร แต่ไอ้ไข่ ชายฉลาดแกมโกง
กลับเตรียมข้าวห่อเป็นลูกเจี๊ยบตัวหนึ่ง

พอลถึงกลางทาง ทุกคนพักกินอาหารที่เตรียมมา ไร่ไข่เปิดห่อข้าว
 ลูกไก่หน่อยๆ กระโดดออกมา คนอื่นๆ ถามว่า ทำไมถึงเป็นแบบนี้
 ไร่ไข่ก็บอกว่า “ข้าไม่รู้ แม่ข้าห่อข้าวกับไก่ที่ต้มสุกแล้วมาให้”
 ทุกคนลงความเห็นว่าเป็นลางร้าย ไก่สุกกลับกลายเป็นไก่มีชีวิต
 จึงปล่อยไร่ไข่กลับบ้านโดยไม่ต้องไปรบ

ระหว่างเดินทางผ่านป่า ไข่ไข่จับตัวต่อหลายตัวใส่กระบอกไม้ไผ่กลับมา
พอถึงหมู่บ้านก็บอกพวกผู้หญิงว่า สามีของพวกเธอตายหมดแล้ว
ให้มารวมกันอยู่ที่บ้านของตนเพื่อความปลอดภัย

๓ กกลางคืน ไร่ไร่ก็แอบเอากระบอกลำไยไปวางไว้ใกล้ๆ หัวนอน ตัวต่อโกรธจัดบินหึ่งๆ วนเวียนหาทางออก พวกผู้หญิงตกใจถามว่าเสียงอะไร ไร่ไร่ตอบว่า “เสียงวิญญาณผัวของพวกเจ้านั้นแหละ” หลังจากนั้นก็พยายามเข้าหาหญิงแม่ลูกอ่อนคนหนึ่ง

ไอ้ไขบอกให้เธอแยกลูกไปนอนอีกที่หนึ่ง อ้างว่าเด็ก
 จะอีราดที่นอน หลับคนนั้นบอกว่าไม่เป็นไร ไอ้ไขจึงคิดอุบาย
 ตำนะแคะ หรือถั่วหมัก แล้วเอามาป้ายบนที่นอน
 แม่ลูกอ่อนหลงกล คิดว่าลูกอี แต่ก็ไม่ยอมนอนแยกกับลูก

๖ นรุ่งขึ้น พวกภรรยาพากันไปถามต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ท้ายหมู่บ้าน
 ใ้ไข้ใช้ทางลัดล่วงหน้าไปรออยู่ในโพรงไม้ก่อนแล้ว
 เมื่อผู้หญิงถามว่า
 “พวกเราจะยอมเป็นเมียของใ้ไข้ดีหรือไม่”
 วิญญาณศักดิ์สิทธิ์ หรือใ้ไข้ที่แอบอยู่ข้างในก็ตอบว่า
 “ดีๆ ดีมาก”
 ทุกคนตอบตกลง ใ้ไข้จึงได้เป็นสามีของหญิงทั้งหลาย

3 ปีผ่านไป พวกผู้ชายไปรบกลับมา พบเด็กๆ วิ่งเล่นอยู่ในหมู่บ้าน ก็ได้ถามว่าเป็นลูกเต้าเหล่าใคร
ทุกคนตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า เป็นลูกของไอ้ไข่ เมื่อกลับบ้านไปถามภรรยาของตน
ก็ได้รับคำตอบว่า จริง ตอนนี้ทุกคนเป็นเมียไอ้ไข่ เพราะเข้าใจว่าสามีตายแล้วในสนามรบ

พวกผู้ชายโกรธจัด
ออกตามล่าตัวไอ้ไข่มาลงโทษ
ทุบตีไอ้ไข่แล้วจับมัดไว้ในตะกร้าใบใหญ่
แขวนไว้เหนือบ่อน้ำใหญ่ในป่า

พ่อค้าม้าต่างถิ่น 2 คน
 ต้อนฝูงม้าผ่านมา
 นึกสงสัยจึงถามไอ้ไข่ว่า
 เข้าไปอยู่ในตะกร้าทำไม
 ไอ้ไข่ตอบว่า กำลังรักษาตาอยู่
 พ่อค้าดีใจเพราะเจ็บตาอยู่เช่นกัน
 จึงขอเข้าไปอยู่ข้างในตะกร้าบ้าง

ไอ้ไข่ให้พ่อค้าช่วยแก้มัดตน
 หลังจากทั้ง 2 คนเข้าไปอยู่
 ในตะกร้าเรียบร้อยแล้ว
 ไอ้ไข่ก็ตัดเชือก พ่อค้าจึงตกลงไปในบ่อ
 กลายเป็นอาหารปลาไปในที่สุด

ไอ้ไข่ขี่ม้าเหาะอย่างเข้าไปในหมู่บ้านพร้อมฝูงม้าพวงพีของพ่อค้า
พวกผู้ชายอ้าปากค้างด้วยความประหลาดใจ
ไอ้ไข่ออกมาจากตะกร้าได้เอง แถมได้ม้ามาตั้งฝูงหนึ่ง
ไอ้ไข่บอกพวกนั้นว่า ก้นบ่อใหญ่มีม้ามากมาย
ผู้ชายทั้งหมู่บ้านจึงพากันกระโดดลงไปหวังจะได้ม้าบ้าง
แต่ไม่มีใครกลับขึ้นมาอีกเลย

เมื่อบรรดาสามีตายกันหมด
ไอ้ไขจึงได้ครอบครองผู้หญิง เด็ก
และหมู่บ้านทั้งหมู่บ้าน

ลาหู่

ลาหู่ หรือที่คนพื้นราบเรียก มูเซอ นั้นมีทั้งลาหู่ดำ ลาหู่แดง และลาหู่เหลือง แตกต่างกันที่สีสันเครื่องแต่งกาย ชาวลาหู่นับถือศาสนาพุทธและคริสต์ รวมทั้ง อือซา หรือพระเจ้าผู้สร้างตามคติความเชื่อ เคารพธาตุฐานในธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ ดิน น้ำ ไฟหรือไฟ และผ้า ซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาว และใช้สำหรับบูชาอือซา

ชาวลาหู่มีขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนความเชื่อของตนเช่นเดียวกับทุกๆ สังคม มีพิธีกรรมชำระจิตใจ หรือที่เรียกว่า การล้างบาป ซึ่งจะกระทำทุกปีในวันส่งท้ายปีเก่า ประเพณีสำคัญคือ การกินวอ หรือการเดินรำเฉลิมฉลองศักราชใหม่ ทั้งหญิงและชายจะมารวมตัวกันเดิน 'จะคี' อันศักดิ์สิทธิ์ มีเครื่องดนตรีทั้งที่คล้ายคลึงกับแคน ซึ่ง กลองยาว รวมทั้งฆ้องและฉาบบรรเลงประกอบ

นิทานเรื่อง **ไอ้ไข่** สามียของหญิงทั้งหลาย นี้มีหลายตอน เป็นนิทานตลกขบขัน เรียกเสียงหัวเราะจากผู้ฟังทุกเพศทุกวัย มีรายละเอียดสอดแทรกสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น เรื่องอาหาร ไอ้ไข่ใช้นาแคะ แคะ หรือถั่วหมักมาลวกหญิงแม่ลูกอ่อน สำหรับต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่ไอ้ไข่เข้าไปซ่อนตัวนั้น หมู่บ้านลาหู่ทุกหมู่บ้านจะมี นาโก๊ะแจ้ หรือต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์สำหรับบนบานขอพร เป็นตัวแทนของเจ้าป่าเจ้าเขา หรือเทพารักษ์นั่นเอง

หมู่บ้านห้วยปง อยู่ในเขต ต.แม่่นะ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ห่างจากตัวอำเภอ 18 กิโลเมตร อาศัยอยู่รวมกันทั้งดาราวางและลาหู่ มีวัดพุทธ โบสถ์คริสต์ และ 'หอแห่' หรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมความเชื่อของชาวลาหู่ บ้านห้วยปงก่อตั้งขึ้นเมื่อ 43 ปีที่แล้ว

